

AgROM

T.a.v. dhr. P. de Vries

Spaarndamseweg 120 A14

2021 KA Haarlem

Datum 2 oktober 2020 (revisie 11-12-2020)
Kenmerk BE/2020/666/r
Uw kenmerk Email d.d. 07-09-2020
Auteur(s) ing. D.F. Knoops
Revisie ing. D.F. Knoops
Collegiale toets ir. ing. K.J. Rebergen

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46

4181 PM Waardenburg

t 0418 820 288

e info@blomecologie.nl

i www.blomecologie.nl

KvK 67221904

BTW 856882999B01

IBAN NL21RABO0314240683

Quickscan Wet natuurbescherming Geerweg 5 te Zoeterwoude

Aan de Geerweg 5 te Zoeterwoude is een (voormalig) boerenerf met meerdere opstallen gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens de bestaande opstallen op de planlocatie inpandig om te vormen ten behoeve van de realisatie van onder andere een werkplaats en een Bed & Breakfast. Het bestemmingsplan voorziet niet in de beoogde ontwikkeling en dient derhalve te worden gewijzigd van 'Agrarisch waarden - Cultuurhistorische waarden/Natuur- en landschapswaarden' naar 'wonen' en 'gemengd'.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggend ecologisch oriënterend onderzoek is de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van de planlocatie voor deze soorten in kaart gebracht.

AgROM begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie B.V. verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en deze vervolgens te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en het geldende bestemmingsplan.

Onderzoeksdoelen

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (art. 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland, Belangrijke weidevogelgebieden en/of de Strategische reservering natuur?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming te worden genomen, en zo ja, welke?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Geerweg 5 te Zoeterwoude (figuur 1). De planlocatie bestaat uit de volgende opstallen/onderdelen:

- Trekkersschuur. Deze schuur is opgebouwd uit houten underlayment platen en bevat een golfplaten dak zonder dakbeschot.
- Bestaande boerderij/woonhuis. Het woonhuis is opgetrokken uit gemetselde muren en bevat een rieten dak. Er zijn geen ontwikkelingen beoogd aan dit pand.
- Schapenschuurtje. Het schapenschuurtje is getimmerd van een enkele laag houten planken en bevat een dak van golfplaten zonder dakbeschot.
- Melkstal. De stal is opgetrokken uit stenen muren zonder luchtsponw. Het dak bestaat uit golfplaten waarbij alleen het onderste gedeelte isolatieplaten aan de binnenzijde bevat.
- Jongveestal. Deze stal is opgebouwd uit prefab betonplaten en metalen damwandplaten. Het dak bestaat uit golfplaten met zonnepanelen. Het onderste gedeelte van het dak bevat isolatieplaten aan de binnenzijde.
- Ontvangstruimte. Dit betreft een oude, drie-roedige hooimijt welke reeds is omgevormd tot ontvangstruimte. Deze ruimte is strak afgetimmerd met houten potdeksels. De hooizolder is aan alle zijden open. Het dak is van golfplaten zonder dakbeschot.
- Kuilvoerplaat. Er is momenteel geen veevoer meer aanwezig. De verharding van de kuilvoerplaat is reeds vervangen door gebroken puin en er zijn enkele kleine bomen aangeplant.
- Boomgaard, schapenweitje & privé tuin. Deze onderdelen worden niet aangetast in de beoogde ontwikkelingen.

In figuur 2 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De planlocatie is voor een groot gedeelte verhard met straatstenen en stelconplaten. De groene elementen op de planlocatie blijven alle behouden en worden uitgebreid op de plek van de voormalige kuilvoerplaat. Binnen de planlocatie is geen oppervlaktewater aanwezig maar direct aan de noordgrens is de Ommedijkse Watering gelegen. De planlocatie is midden in het veenweide landschap gelegen. Op circa 2,6 km ligt de A4 welke een barrière vormt voor grondgebonden fauna.

Figuur 1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Geerweg 5 te Zoeterwoude. De bruine omranding betreft bebouwing en de groene omranding de overige elementen op de planlocatie (bron kaartmateriaal: AgROM).

Figuur 2 Fotografische indruk van de planlocatie en de directe omgeving hiervan. A betreft de Jongveestal, B de ontvangstruimte, C het woonhuis en D de trekkerschuur.

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ontwikkeling betreft het omvormen van enkele opstallen. De functie van het perceel dient te wijzigen van 'Agrarisch waarden - Cultuurhistorische waarden/Natuur- en landschapswaarden' naar 'wonen' en 'gemengd'. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- inpassende werkzaamheden: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- verwijderen terreininrichting: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Figuur 3 Visuele representatie van de beoogde situatie (bron: AgROM).

Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 14 september 2020 en is uitgevoerd door ing. D.F. Knoops. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 1/8 bewolkt, 27° Celsius en windkracht 1-2 (Bft).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 zijn drie voormalige wetten; de Flora- en faunawet samen met de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998, vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Bevoegdheden zijn met het ingaan van deze wet overgedragen van het rijk naar de provincie.

Algemene zorgplicht

In de Algemene zorgplicht (art. 1.11) wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moet worden. Het uitgangspunt van de Algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

(a) Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: *Vogelrichtlijnsoorten* (art. 3.1), *Habitatrichtlijnsoorten* (art. 3.5) en *Andere soorten* (art. 3.10). Hierin worden ook rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Bij negatieve effecten op soorten in de specifieke soortenbescherming geldt een ontheffingsplicht.

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* art. 3.10 eerste lid kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor bepaalde soorten.

In de verordening Ruimte van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Zuid-Holland.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ree</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Hermelijn</i>	<i>Vos</i>
<i>Bunzing</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Wezel</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Woelrat</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	

(b) Gebiedsbescherming

Naast de specifieke soortenbescherming kent Nederland ook gebiedsbescherming, waarbij bepaalde gebieden extra bescherming genieten. Het gaat hier hoofdzakelijk om Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland. In deze gebieden mogen in principe geen werkzaamheden binnen de grenzen uitgevoerd worden. Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist en binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt het 'nee, tenzij'-principe. In bepaalde gevallen dient er natuurcompensatie uitgevoerd te worden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden geldt een ontheffingsplicht.

(c) Houtopstanden

Houtopstanden onder de Wnb betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden. Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig in het kader van de Wnb als het één van de volgende typen houtopstanden betreft:

- a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) éénrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Beoordeling (a) soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ontwikkeling. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'Andere soorten') geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie *soortenbescherming*). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. soorten waarvoor een ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

Binnen een straal van 2 km van de planlocatie is het voorkomen van beschermde vaatplanten niet bekend (NDFF 2010-2020). Gedurende het veldbezoek zijn geen beschermde planten en/of sporen hiervan aangetroffen.

Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante vaatplanten zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: brede weegbree, bijvoet, gevlekt perzikkruid, grote brandnetel, kruisbladige wolfsmelk, melkdistel en valse kamille. De planlocatie is voor een groot gedeelte verhard met straatstenen en stelconplaten. Op de muren van de bebouwing is geen (beschermde) muurvegetatie aangetroffen. De aanwezige bomen en andere groene elementen blijven behouden en worden uitgebreid ter hoogte van de kuilvoerplaat.

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Beschermde planten stellen over het algemeen specifieke eisen aan hun milieu, zoals kalkhoudende schrale grond of stikstofarme blauwe graslanden. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek, waarmee negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten derhalve kunnen worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: bosmuis, bruine rat, bunzing, dwergmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huismuis, huisspitsmuis, konijn, mol, rosse woelmuis, veldmuis, vos, waterspitsmuis, wezel en woelrat (NDFF 2010-2020). Voor de waterspitsmuis geldt dat deze beschermd is onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren.

De waterspitsmuis leeft in een gebied met schoon, niet te voedselrijk water met een aanzienlijke ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. De aanwezigheid van bodem bedekkende vegetatie is een voorwaarde. Eveneens dienen in de oevers voldoende schuilmogelijkheden aanwezig te zijn.

De Ommedijkse watering (direct aan de noordgrens van de planlocatie gelegen) betreft een vaarroute voor kleine boten en bevat geen ruig begroeide oevers en watervegetatie waardoor de potentie voor de waterspitsmuis beperkt is. De beoogde werkzaamheden hebben geen invloed op de Ommedijkse watering en binnen de planlocatie is geen oppervlaktewater aanwezig. Negatieve effecten op de waterspitsmuis zijn uitgesloten.

Gelet op het gebruik van de locatie en de afwezigheid van gunstige migratieroutes in de directe omgeving van de locatie is het aannemelijk dat soorten van de *Habitatrichtlijn* en niet vrijgestelde *Andere soorten* niet op de locatie voorkomen. De planlocatie heeft enkel mogelijk een functie voor algemene soorten. Dit betreft met name egel, konijn, mol en veldmuis. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming van de provincie vallen (zie Wnb art 3.10). Effecten op beschermde zoogdieren zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Binnen een straal van 2 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis (NDFF 2010-2020). Onder de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen als *Habitatrichtlijnsoorten* beschermd.

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017; Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011).

Op de planlocatie zijn alle bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van boomholten welke kunnen dienen als rust- en/of verblijfplaats. Op de planlocatie zijn geen voor vleermuizen geschikte boomholten aanwezig welke kunnen dienen als rust- en/of verblijfplaats.

De te om te vormen bebouwing is nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van potentiële verblijfplaatsen en geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, ontbrekende/scheefliggende dakpannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur waar ze een verblijfplaats zouden kunnen vinden. Een dergelijke verblijfplaats moet voldoen aan een geschikt microklimaat, met een constante (lage) temperatuur, een hoge luchtvochtigheid en weinig invloed van weersomstandigheden.

De trekkerschuur en schapenstal bevatten geen ruimten waar potentiële verblijfplaatsen aanwezig kunnen zijn (geen luchtspouw, achter betimmering en/of in ruimte tussen dak en dakbeschoot). Ditzelfde geldt voor de ontvangstruimte. De houten potdeksels hier kieren niet waardoor hier ook geen verblijfplaatsen aanwezig kunnen zijn. Het woonhuis bevat een rieten kap zonder geschikte in- en uitvliegopeningen. Er zijn geen open stootvoegen aanwezig. Daarnaast wordt het woonhuis (en de ontvangstruimte) niet aangetast in de beoogde ontwikkelingen.

De melkstal is aan de voorzijde geheel open waardoor vleermuizen toegang hebben tot deze stal. Echter vanwege het ontbreken van krappe ruimtes tussen het dak en dakbeschot is het voorkomen van verblijfplaatsen uitgesloten. De jongveestal is met een open doorgang verbonden met de melkstal waardoor vleermuizen ook in deze stal kunnen komen. Vanwege het ontbreken van krappe ruimtes tussen het dak en dakbeschot is het voorkomen van verblijfplaatsen aldaar ook uitgesloten. Echter, hangt er één vleermuiskast aan de voorzijde (zuiden) van deze stal. Ten tijde van het veldbezoek was deze niet bewoond en hingen er veel spinnenwebben voor de ingang. De beoogde ontwikkelingen zijn in pandig waardoor negatieve effecten op het eventuele voorkomen van vleermuizen in deze kast uitgesloten zijn. Wanneer er echter werkzaamheden zijn beoogd aan de gevel waarop deze kast hangt dient deze kast ruim voordat de werkzaamheden starten én buiten de kritische periode voor de soort verhangen te worden. De nieuwe locatie voor de kast moet voldoen aan de eisen in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

Een andere gebouwbewonende soort is de gewone grootoorvleermuis. Deze soort huist niet in krappe ruimtes zoals onder het dakbeschot of in een luchtsponw maar hangt veelal vrij aan houten balken (op open zolders). Wegens het ontbreken van kenmerkende sporen (uitwerpselen en afgebeten mottenvleugels) en het zeer open c.q. tochtige karakter van de schuren wordt het voorkomen van de gewone grootoorvleermuis op de planlocatie uitgesloten. Naast de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als vaste rust- en/of verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. Het is zeer waarschijnlijk dat de bomen op de planlocatie gebruikt worden tijdens het foerageren aangezien er in de omgeving relatief weinig aanwezig zijn. Gezien er haast geen bomen aanwezig zijn op de Ondermeerweg/Geerweg wordt een essentiële vliegroute op de planlocatie uitgesloten. De bomen worden niet aangetast in de beoogde ontwikkelingen en ter hoogte van de kuilvoerplaat worden/zijn nieuwe bomen aangeplant. Hierdoor zijn negatieve effecten op foerageergebieden en/of vliegroutes uitgesloten.

In de luwte van opgaande vegetatie of bebouwing kunnen vliegbewegingen en foerageeractiviteiten van vleermuizen plaatsvinden. Hierbij kan sprake zijn van tijdelijke verstoring van vleermuizen ten gevolge van werkzaamheden of lichtgebruik. Vleermuizen jagen op insecten waarbij ze opportunistisch gebruik maken van een groot netwerk aan jachtgebieden. De omvang en het gebruik van een gebied alsmede de jachttechniek en prooien verschillen per soort. Gedurende het foerageren verspreiden vleermuizen zich diffuus over het landschap waarbij veelal gebruik wordt gemaakt van bosranden, bomenlanen, oeverzones of andere structuurrijke zones. Vleermuizen kunnen verblind en daardoor gedesoriënteerd raken als gevolg van felle verlichting. Sterk verlichte locaties worden gemeden door vleermuizen. Tijdens en na de beoogde ontwikkeling dient bij voorkeur geen verlichting te worden toegepast. Bij voorkeur de werkzaamheden uitvoeren tussen zonsopkomst en zonsondergang. Mocht verlichting noodzakelijk zijn wordt vleermuisvriendelijke verlichting geadviseerd.

Amfibieën

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en rugstreeppad (NDFF 2010-2020). Voor de rugstreeppad geldt dat deze beschermd zijn is onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Amfibieën leven in zowel een aquatisch (m.n. lente/zomer) als een terrestrisch (m.n. herfst/winter) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. De rugstreeppad is een pionierssoort die vooral voorkomt in zandige gebieden met vergaafbare grond. De soort komt derhalve vaak voor op ruig, onbeschadwd terrein met lage tot geen vegetatie zoals braakliggende bouwterreinen, zandafgravingen en duingebieden. Het voorplantingswater is ondiep en warmt snel op, en bij voorkeur zonder vegetatie en concurrentie van andere amfibieën (BIJ12 kennisdocument Rugstreeppad, 2017; Creemers & Van Delft, 2009). Er zijn waarnemingen van de rugstreeppad bekend op circa 140 m ten zuidwesten van Geerweg 5A.

Momenteel wordt het voorkomen van rugstreeppad op de planlocatie niet verwacht wegens het ontbreken van functioneel leefgebied in de vorm van vergraafbaar zand, ondiepe poeltjes of geschikte overwinteringslocaties. Desalniettemin kan de rugstreeppad opduiken wanneer zandige terreinen ontstaan tijdens graaf- en bouwwerkzaamheden (bijlage 2). De beoogde ontwikkelingen zijn (voornamelijk) inpandig waarbij geen graaf- en bouwwerkzaamheden nodig zijn. Hierdoor zijn negatieve effecten op de rugstreeppad uitgesloten. Mochten er in de toekomst of alsnog graaf- en bouwwerkzaamheden beoogd zijn dient het terrein ontoegankelijk en/of ongeschikt gehouden te worden om negatieve effecten op de soort te voorkomen.

Het is niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad, gedurende de terrestrische (herfst/winter) periode voorkomen binnen de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie *Wet natuurbescherming*). Negatieve effecten op beschermde amfibieën zijn derhalve uitgesloten.

Reptielen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van inheemse reptielen niet bekend (NDFF 2010-2020). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Reptielen zijn over het algemeen verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen als heidevelden, bosgebied en natuurlijke oevers. Gezien de afwezigheid van structuurrijke biotopen en de hoge mate van menselijke verstoring is het voorkomen van beschermde reptielen binnen het plangebied uitgesloten. Negatieve effecten op beschermde reptielen zijn derhalve uitgesloten.

Vissen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van beschermde vissoorten niet bekend (NDFF 2010-2020). Op de planlocatie en binnen de invloedssfeer van de beoogde ontwikkeling bevindt zich geen oppervlaktewater. Negatieve effecten op (beschermde) vissen zijn uitgesloten.

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: gevlekte witsnuitlibel en platte schijfhoren (NDFF 2010-2020).

Binnen de planlocatie is geen oppervlaktewater gelegen en de beoogde ontwikkelingen hebben geen effect op de omliggende wateren. Negatieve effecten op de gevlekte witsnuitlibel en platte schijfhoren zijn uitgesloten. Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of andere ongewervelden aangetroffen. Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een beschermde ongewervelde een waardplant vormen. Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Negatieve effecten op de soortgroep zijn uitgesloten.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: boerenwaluw, koolmees, kokmeeuw, merel, spreeuw en Turkse tortel.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

De huismus broedt vrijwel altijd bij bebouwing en bouwt zijn nesten onder dakpannen, onder golfplaten, kieren/gaten in de muur en in spantconstructies. Vanuit de nestlocatie en/of vanaf een uitzichtpunt moet de huismus zijn omgeving kunnen zien. Hierbij moet er in de directe omgeving continu voedsel te vinden zijn in de vorm van zaden van grassen en onkruiden en larven van insecten. Daarnaast moet er beschutting nabij de foerageerlocaties, voldoende jaarrond groene struiken of heesters, plaatsen met stof en grind voor stofbaden en water voor waterbaden aanwezig zijn (BIJ12 kennisdocument Huismus, 2017). Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen waargenomen. Het is echter wel aannemelijk dat er functioneel leefgebied van de soort aanwezig is gezien de boomgaard en de recent aangeplante bomen en groen op en rondom de voormalige kuilvoerplaat. In de voorzijde van de melkstal is nestmateriaal waargenomen wat zeer aannemelijk aan afkomstig is van huismussen (figuur 4). Daarnaast zijn er potentiële nestlocaties tussen het dak en dakbeschot in zowel de melkstal als de jongveestal. De huismussen kunnen door de open voorzijde van de melkstal (en de open doorgang naar de jongveestal) beide stallen bereiken.

De ruimte tussen het dak en dakbeschot is aan de buitenzijde afgedicht met houten planken. Echter, op enkele plekken zijn deze kapot waardoor de huismus alsnog toegang heeft tot potentiële nestlocaties (figuur 4).

Ook zijn enkele oude nesten van de boerenzwaluw overgenomen door huismussen gezien hoeveelheden gedroogd gras als nestmateriaal. Om de aanwezigheid van nestlocaties van de huismus op de planlocatie te achterhalen dient een aanvullend onderzoek plaats te vinden (zie **Vervolgstappen**). De overige bebouwing wordt niet aangetast met de beoogde ontwikkelingen en/of biedt geen potentiële nestlocaties.

Figuur 4 Nestmateriaal, zeer aannemelijk van huismus, in het dak van de melkstal. En toegang tot de ruimte tussen het dak en dakbeschot aan de buitenzijde van de melkstal en jongveestal.

De gierzwaluw leeft evenals de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens als koloniebroeder in gevels en onder (pannen)daken (BIJ12 kennisdocument Gierzwaluw, 2017). De ruimte tussen het dak en dakbeschot van de melkstal en jongveestal is zeer breed. De gierzwaluw bouwt zelf geen nest. Hierdoor is het niet aannemelijk dat er nestlocaties van de gierzwaluw binnen de planlocatie aanwezig zijn. De overige bebouwing wordt niet aangetast met de beoogde ontwikkelingen en/of biedt geen potentiële nestlocaties. Daarnaast, gezien de ligging van de planlocatie midden in een veenweidegebied wordt de aanwezigheid van nestlocaties van de gierzwaluw uitgesloten.

In de bebouwing zijn geen sporen van uilen met jaarrond beschermde nesten (kerkuil en steenuil) aangetroffen. De groene elementen op de planlocatie worden niet aangetast en zelfs vergroot op de plek van de voormalige kuilvoerplaat. Op de planlocatie is geen sprake van aantasting functioneel leefgebied van uilen.

Er zijn geen grote nesten of horsten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. De aanwezigheid van in bomen broedende soorten als buizerd, sperwer en ransuil kan uitgesloten worden. De groene elementen op de planlocatie worden niet aangetast en zelfs vergroot op de plek van de voormalige kuilvoerplaat. Op de planlocatie is geen sprake aantasting van functioneel leefgebied van roofvogelsoorten.

Van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nestlocaties en functioneel leefgebied is geen sprake.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode en bij ecologisch zwaarwegende redenen)

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken, bomen en bebouwing vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. In de trekkershuur werd een nest van de Turkse tortel aangetroffen en in de jongveestal broedde mogelijk een spreeuw in een geïmproviseerde nestkast (figuur 5). De spreeuw is een categorie 5 soort onder de Vogelrichtlijn. Dit betekent dat de nestlocaties van deze soort beschermd zijn gedurende het hele jaar bij ecologisch zwaarwegende redenen. Tijdens het veldbezoek is slechts één mogelijke nestlocatie van de spreeuw aangetroffen. Er zijn geen aanwijzingen waargenomen die erop duiden dat er meer nesten aanwezig zouden zijn elders binnen de planlocatie. Hierdoor is er geen sprake van een (kleine) broedkolonie. Alhoewel de trend van spreeuw als broedvogel een significante afname betreft in de afgelopen 12 jaar, laten de waarnemingen binnen een straal van 2 km zien dat er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn (c.q. baltsgedrag/territorium). Daarbij zal het verlies van één nest geen significante bijdrage aan de afname leveren op lokaal

niveau voor de soort. Om de soort echter toch een geschiktere nestlocatie te bieden dan de geïmproviseerde nestkast in de jongveestal zijn de initiatiefnemers voornemens om 2 á 3 optimaal geschikte nestkasten op te hangen in de directe omgeving, welke behouden zal blijven in de toekomstige situatie (pers. comm. M. van Leeuwen). De locatie van deze nestkasten zal op een boom binnen de planlocatie zijn op ten minste 3 meter hoogte en over een vrije aanvliegroute beschikken. Bij voorkeur wordt deze niet op het westen opgehangen, i.v.m. regeninslag. Geschikte locaties hiervoor zijn de 2 hoge bomen langs de Geerweg ter hoogte van de kuilvoerplaat, de bosschage naast de ontvangstruimte en mogelijk de bomen in de privétuin. Het wegnemen van één spreuwenest zal geen grote bijdrage leveren aan de significante afname bekend op landelijk niveau. Er zijn derhalve geen zwaarwegende redenen om voor het nest een jaar rond beschermd niveau toe te kennen. Echter zal door het ophangen van meerdere uitwijkmogelijkheden het ene spreuwenkoppeltje in de toekomst terecht kunnen.

Figuur 5 Mogelijke nestlocatie van een spreuuw in een geïmproviseerde nestkast in de jongveestal.

In de melkstal, jongveestal, ontvangstruimte en schapenstal zijn nesten aangetroffen van de boerenzwaluw. In totaal gaat het om 20 nesten waarvan 16 in de melkstal en jongveestal aanwezig zijn. Figuur 6 geeft een overzicht van de exacte locaties van deze nesten. Echter zijn niet alle aangetroffen recent gebouwd en gebruikt door de boerenzwaluw. Van de 16 nesten in de melkstal en jongveestal zijn er minstens 4 die al enige tijd niet gebruikt zijn door de boerenzwaluw. Deze nesten zijn aannemelijk overgenomen door de huismus. Dit kenmerkt zich door de grote hoeveelheid strootjes, kleine takjes en hooi in de nestkom. Figuur 6 geeft een voorbeeld van enkele aanwezige nesten in de melkveestal en jongveestal.

De boerenzwaluw is tevens een categorie 5 soort (nestlocaties beschermd gedurende het hele jaar bij ecologisch zwaarwegende redenen) onder de Vogelrichtlijn. De gunstige staat van instandhouding van de boerenzwaluw is positief in Nederland (c.q. significante toename in de laatste 12 jaar). Echter kunnen op lokaal niveau alsnog negatieve effecten optreden bij het wegnemen van hoge aantallen nesten. Momenteel is de melkveestal ten alle tijden toegankelijk voor de boerenzwaluw gezien de kopgevel geheel open is. Doordat de deur naar de jongveestal ontbreekt is deze stal ook ten alle tijden toegankelijk.

Het dak van de melkveestal is asbesthoudend. Volgens de huidige wetgeving dient dit dak vervangen te worden omwille van de volksgezondheid. De initiatiefnemers zijn daarnaast mogelijk voornemens om de open gevel van de melkstal in de toekomst dicht te maken omwille

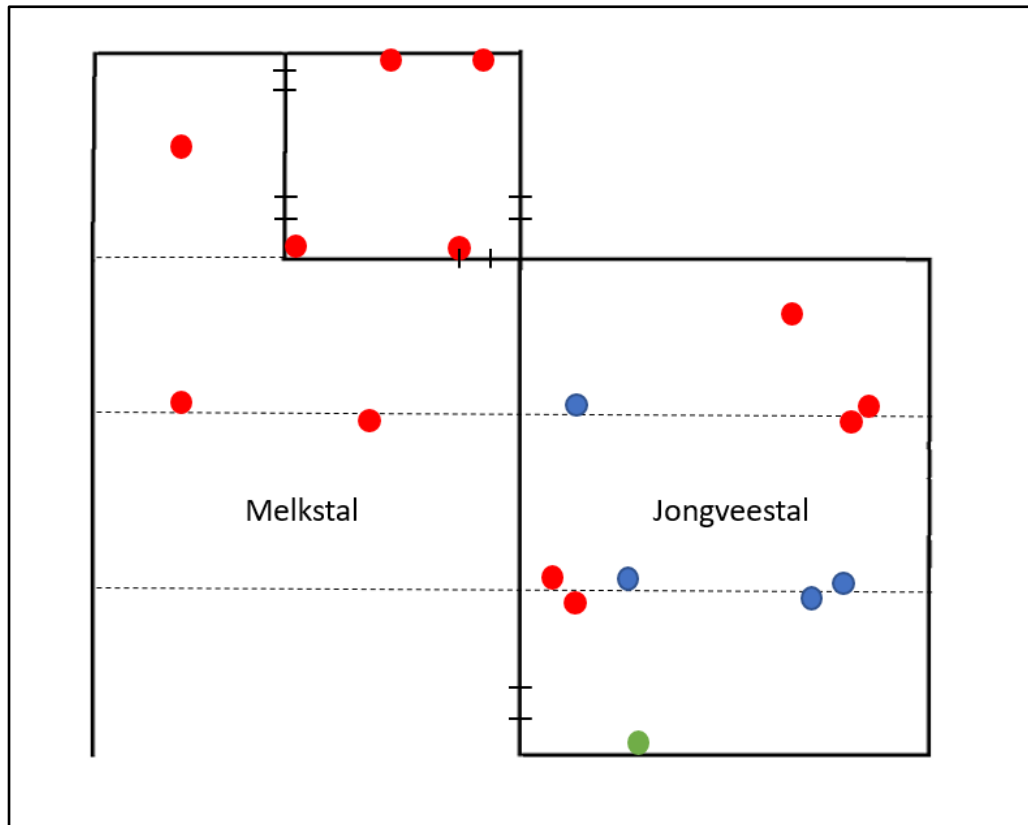
van veiligheidsredenen voor de opslag van o.a. agrarische werktuigen. Het verwijderen van dit dak en het dicht maken van de gevel leidt mogelijk tot aantasting van de 7 aanwezige nesten van de boerenzwaluw (figuur 7). Echter, wanneer het vervangen van het dak buiten het broedseizoen van de boerenzwaluw gebeurt én de stal het daarop volgende broedseizoen toegankelijk blijft zijn deze negatieve effecten uitgesloten. De nieuwe situatie biedt dan ruim voldoende broedgelegenheden (c.q. uitwijkmogelijkheden). De initiatiefnemers hebben toegezegd deze stal ten alle tijden toegankelijk te houden voor de boerenzwaluw (en andere broedende vogels) middels een kozijn zonder ramen in de nok van de nieuwe gevel (pers. comm. M. van Leeuwen)(figuur 8). Hierdoor gaan er in deze stal geen nestlocaties van de soort verloren en is er geen sprake van negatieve effecten op de lokale broedpopulatie.

Het realiseren van een Bed & Breakfast in het voorste gedeelte (tot de eerste spant) van de jongveeststal zorgt ervoor dat de opening van de melkstal naar de jongveeststal afgesloten wordt (figuur 7). De initiatiefnemers hebben toegezegd deze stal in de nieuwe situatie ten alle tijden toegankelijk te houden voor de boerenzwaluw (en andere broedende vogels) middels een kozijn zonder ramen in de nok van de gevel aan de noordzijde (pers. comm. M. van Leeuwen)(figuur 8). Hierdoor gaan de 3 nesten van de boerenzwaluw aan de noordzijde van de jongveeststal niet verloren. De opening in de gevel aan de noordzijde is tevens van belang voor de ventilatie bij het houden van boerderijdieren waar het overige gedeelte van de stal voor gebruikt gaat worden. Momenteel worden er sinds enige tijd geen dieren meer gehouden op de planlocatie. Het houden van boerderijdieren zorgt voor een toename in insecten en foerageermogelijkheden voor de zwaluwen. Dit zorgt voor een positief effect op de (lokale) broedpopulatie. Door de realisatie van de Bed & Breakfast gaan 2 nesten van de boerenzwaluw verloren. Om dit verlies te compenseren worden er minstens 2 kunstnesten op een geschikte locatie in de nok van de ontvangstruimte en/of op de onaangetaste delen van de melkstal of jongveeststal opgehangen (pers. comm. M. van Leeuwen). Hierdoor, door het ten alle tijden toegankelijk houden van de stallen én het opnieuw houden van boerderijdieren is er geen sprake van negatieve effecten op de lokale broedpopulatie van de boerenzwaluw.

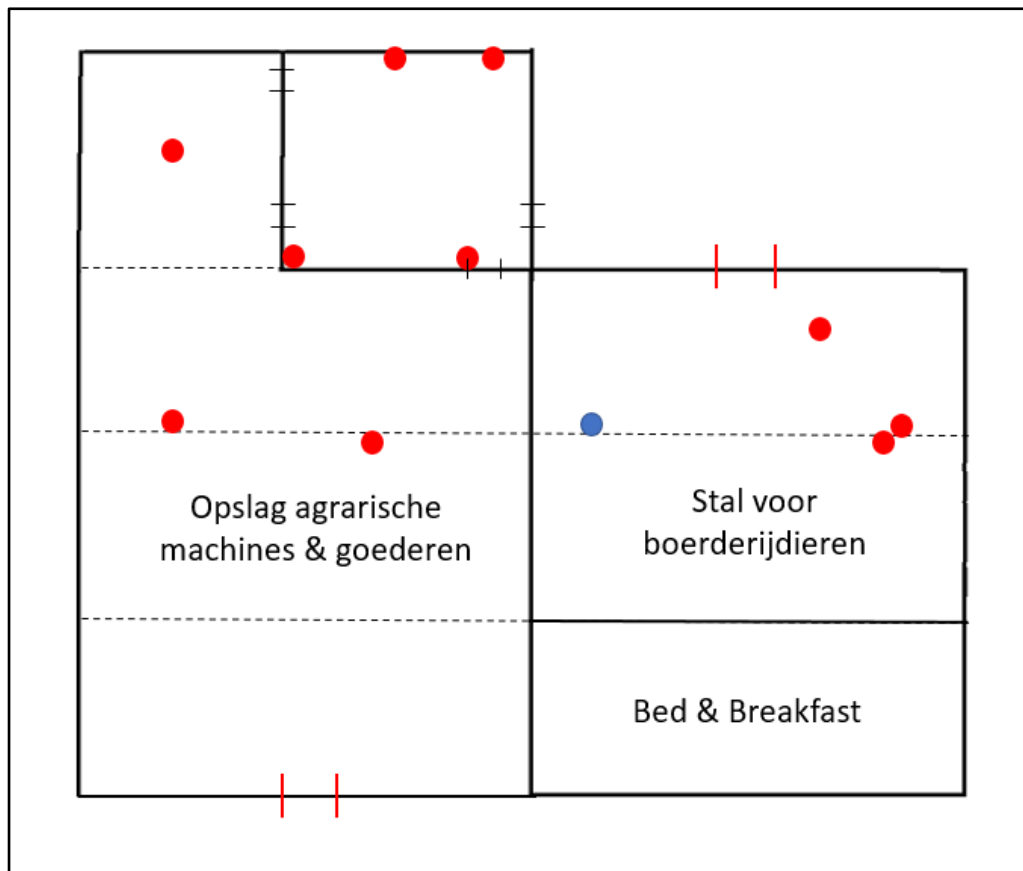
Doordat er sinds enige tijd geen dieren meer worden gehouden op de planlocatie is er tevens een natuurlijke leegloop van de nestlocaties op de planlocatie te verwachten en/of is deze reeds bezig. De broer van de initiatiefneemster is enkele jaren geleden circa 700 m ten zuidwesten van de planlocatie een geheel nieuwe melkveehouderij gestart. Het is aannemelijk dat een deel van de (oude) broedpopulatie van de planlocatie naar deze nieuwe melkveehouderij/locatie is verhuisd, of de komende jaren verhuisd gezien de korte afstand en het feit dat hier veel dieren worden gehouden en daardoor meer insecten (meer foerageermogelijkheden) aanwezig zijn.

Figuur 6 Overzicht van enkele nesten in de melkveestal en jongveestal. Boven betreffen 2 oude boerenzwaluwnesten welke zijn overgenomen door de huismus gezien het gebruikte nestmateriaal. Linksonder een foto van een nest van een boerenzwaluw welke mogelijk niet recentelijk gebruikt is gezien de staat waarin het nest verkeerd. Rechtsonder een recent nest van de boerenzwaluw. Gezien de hoeveelheid nesten welke oud, en overgenomen zijn door de huismus is het aannemelijk dat de broedkolonie al enige tijd aanwezig is op de planlocatie. Een exact aantal jaren kan echter niet met zekerheid vastgesteld worden.

Figuur 7 Overzicht van de locaties van de nesten in de melkstal en jongveestal. Rode stippen betreffen nesten van de boerenzwaluw. Blauw betreft oude boerenzwaluwnesten waar nestmateriaal op is aangebracht door huismussen (nb. het nog uit te voeren huismusonderzoek zal uitwijzen of locaties daadwerkelijk in gebruik zijn). Groen betreft de mogelijke nestlocatie van een spreeuw in een geïmproviseerde nestkast. De stippellijn geeft de spanten weer en de zwarte dwarsstrepen betreffen openingen welke momenteel ten allen tijde toegankelijk zijn voor de vogels. De voorgevel van de melkstal is geheel open.

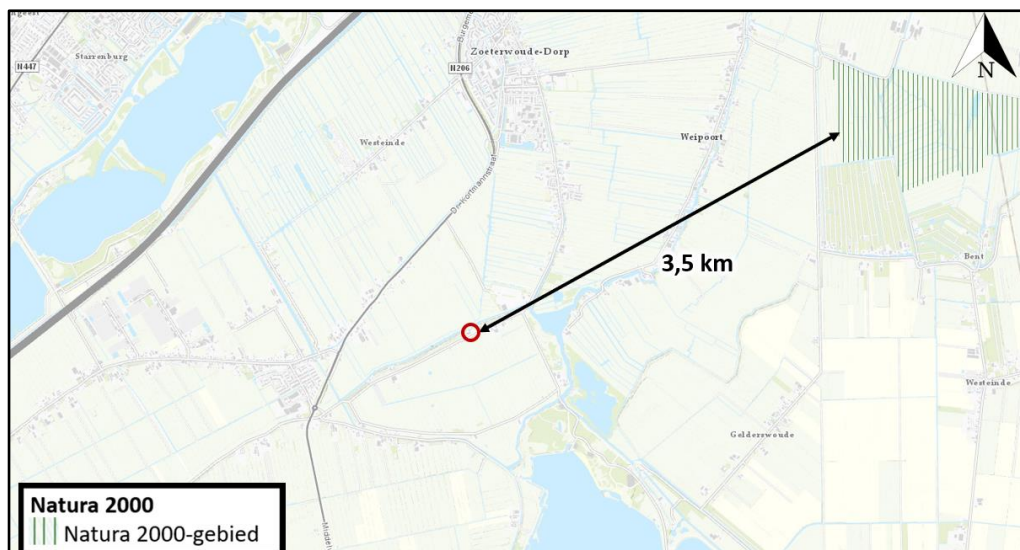

Figuur 8 Overzicht van de beoogde situatie betreffende de melkstal en de jongveestal. De rode dwarsstrepen betreffen de openingen in de nok die de initiatiefnemers hebben toegezegd te realiseren om de aanwezige nesten van de boerenzwaluw en huismus toegankelijk te houden. De rode stippen betreffen nesten van de boerenzwaluw die hierdoor behouden blijven. De blauwe stip betreft een nest van de huismus op een oud nest van de boerenzwaluw.

Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van alle vogelsoorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Beoordeling (b) gebiedsbescherming

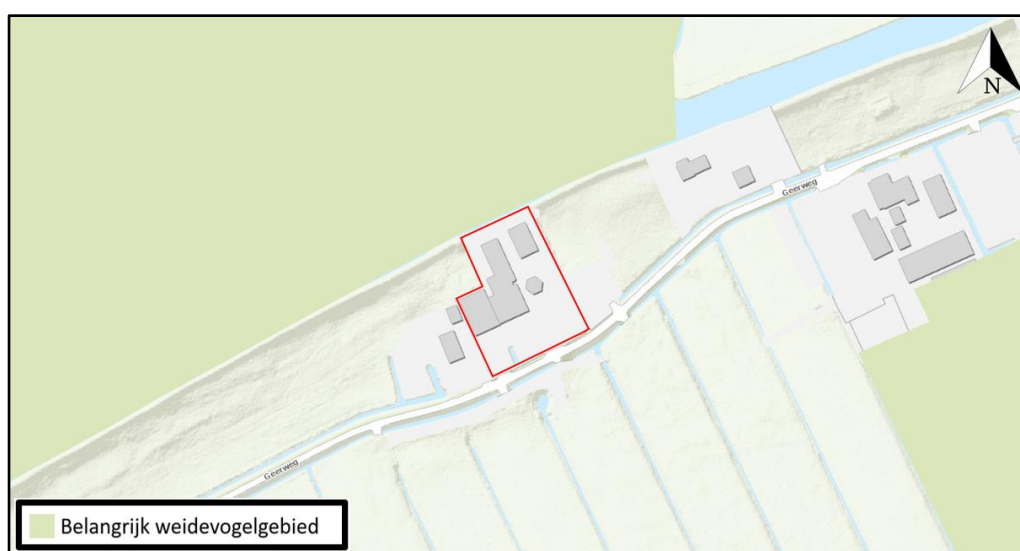
De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000 en het Natuurnetwerk Nederland. Op een afstand van circa 3,5 km ligt het Natura 2000-gebied 'De Wilck' (figuur 9). Op een afstand van circa 15 m ligt het Natuurnetwerk Nederland (figuur 10). De planlocatie grenst aan een Belangrijk weidevogelgebied (figuur 11). Op een afstand van circa 3,3 km ligt het dichtstbijzijnde gebied wat valt onder de 'Strategische reservering natuur' (figuur 12). Er zijn geen karakteristieke landschapselementen aanwezig op de planlocatie die weggenomen worden ten gevolge van de beoogde ingreep.

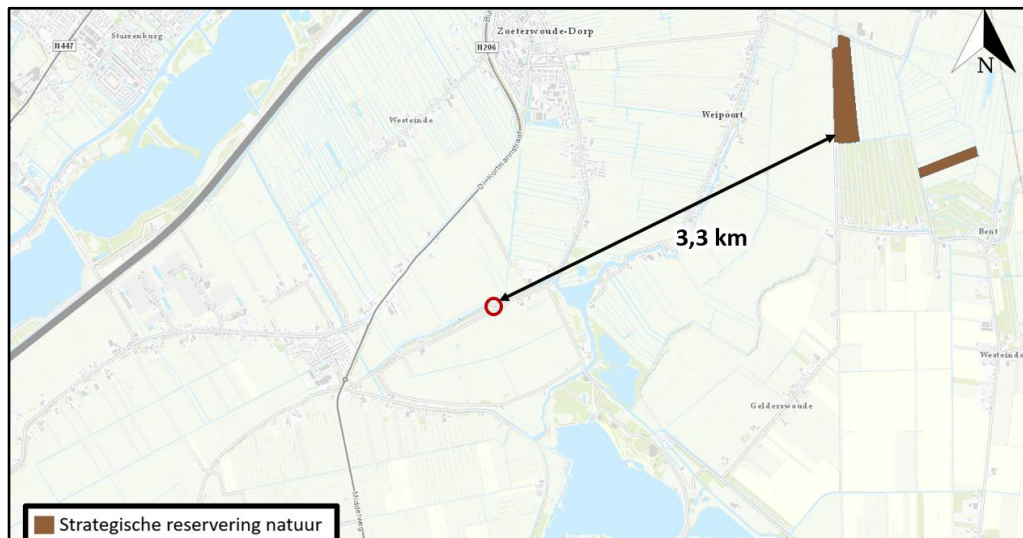
Figuur 9 De planlocatie ligt op een afstand van circa 3,5 km tot het Natura 2000-gebied 'De Wilck' (bron: pzh.maps.arcgis.com).

Figuur 10 De planlocatie ligt op een afstand van circa 15 m tot het Natuurnetwerk Nederland (bron: pzh.maps.arcgis.com).

Figuur 11 De planlocatie grenst aan een Belangrijk weidevogelgebied (bron: pzh.maps.arcgis.com).

Figuur 12 De planlocatie ligt op een afstand van circa 3,3 km tot het dichtstbijzijnde gebied wat valt onder de 'Strategische reservering natuur' (bron: pzh.maps.arcgis.com).

Ondanks dat de beoogde ontwikkeling buiten een beschermd gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland en Belangrijke weidevogelgebieden geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Blom Ecologie B.V. adviseert om projecten die kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden te beoordelen middels de AERIUS Calculator. Doel daarvan is vast te stellen of significante effecten kunnen worden uitgesloten. In sommige gevallen kan op voorhand negatieve effecten ten aanzien van stikstofdepositie worden uitgesloten, wegens de grote afstand tot stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden, een afname in stikstofemissie of een beperkte ingreep.

De beoogde ontwikkeling betreft de omvorming van enkele opstallen. Ten opzichte de huidige situatie leidt de beoogde ingreep tot een beperkte toename in het aantal verkeersbewegingen. De nieuwbouw zal zonder gasaansluiting in de gebruiksfase geen stikstofuitstoot hebben. Gedurende de aanlegfase kan er een beperkte en tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en transportbewegingen (het 'projecteffect'). In de handreiking 'woningbouw en AERIUS' (Rijksoverheid januari 2020) wordt uitgegaan van de volgende kengetallen:

- Emissie woning tijdens gebruiksfase: geen;
- Emissie uit verkeer tijdens gebruiksfase: 0,27 kg NO_x per woning;
- Emissie uit de aanlegfase (mobiele werktuigen en transport): 3 kg NO_x per woning.

Gezien er sprake is van een grote afstand (3,5 km) tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en in de gebruiksfase sprake is van een afname in stikstofemissie wordt op voorhand uitgesloten dat er sprake is van een verhoging van de stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden. Een berekening middels de AERIUS Calculator kan voor de aanlegfase derhalve achterwege blijven.

In de beoogde plannen is sprake van het houden van schapen in het kleine schuur voor schapen/schapenweide. Daarnaast wordt de jongveeststal omgevormd tot stal voor boerderijdieren. Onbekend is welke, en hoeveel dieren dit betreft. Mogelijk heeft het plan een stikstofdepositie hoger dan 0,00 mol/ha/jaar tot gevolg. In dat geval is hiervoor een vergunning Wet natuurbescherming voor nodig. Wanneer sprake is van meer dan enkele dieren en/of het bedrijfsmatig houden van dieren dient daarom een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden. Wanneer sprake is van het hobbymatig houden van slechts enkele dieren wordt geen verhoging in stikstofdepositie verwacht en kan een AERIUS-berekening derhalve achterwege blijven.

Beoordeling (c) houtopstanden

In de beoogde ingreep zijn geen kapwerkzaamheden voorzien.

Conclusies

Samenvatting

(a) Soortenbescherming

Er dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de huismus. Voor de boerenzwaluw dienen de opstallen in de toekomstige situatie ten alle tijden toegankelijk te blijven. De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten en broedvogels welke niet beschermd zijn (behoudens de Algemene zorgplicht) onder de Wet natuurbescherming.

(b) Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, het Natuurnetwerk Nederland, een Belangrijk weidevogelgebied of de Strategische reservering natuur en er zijn geen karakteristieke landschapselementen aanwezig. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura 2000-gebieden geen sprake. Een Voortoets en/of 'nee, tenzij'-toets is niet noodzakelijk.

Mogelijk dienen de effecten van stikstofemissie inzichtelijk gemaakt te worden (middels de AERIUS calculator) indien sprake is van het houden van grotere aantallen dieren. Wanneer dit slechts hobbymatig gebeurt en er sprake is van enkele dieren kan een AERIUS-berekening achterwege blijven.

(c) Houtopstanden

Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een meldingsplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming.

Tabel 2 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna en ook de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap. (a) algemene broedvogel en cat. 5 soorten, (j) jaarrond beschermde nesten, cat. 1 t/m 4 soorten.

Legenda									
Soortenbescherming - = ongeschikt + = geschikt n (nee)/ j (ja)/ m (maatregelen)	vaatplanten	grondgebonden zoogdieren	vleermuizen	insecten en ongewervelden	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
Geschikt habitat <i>Vogelrichtlijnsoort</i>								+	+/-
Geschikt habitat <i>Habitatrichtlijnsoort</i>	-	-	-	-	-	-	-		
Geschikt habitat <i>Andere soort</i>	-	+/-		-	+/-	-	-		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	n	n	n	n	n	n	n	n	j
Gebiedsbescherming	afstand		effecten			nader onderzoek			
Natura 2000	3,5 km		geen/stikstof			n.v.t./ mogelijk AERIUS*			
Natuurnetwerk Nederland	15 km		geen			n.v.t.			
Belangrijk weidevogelgebied	0 km		geen			n.v.t.			
Strategische reservering natuur	3.3 km		geen			n.v.t.			
Houtopstanden	aanwezig		kap			melding			
Struiken	ja		nee			n.v.t.			
Bomen	ja		nee			n.v.t.			

** Indien sprake is van het houden van grote aantallen dieren dienen de effecten van stikstofemissie inzichtelijk gemaakt te worden middels de AERIUS calculator. Wanneer dit slechts hobbymatig gebeurt en er sprake is van enkele dieren kan een AERIUS-berekening achterwege blijven.*

Uitvoerbaarheid

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot overtreding van houtopstanden in het kader van de Wnb. Om negatieve effecten omtrent gebiedsbescherming uit te sluiten, dient vooraf een berekening door middel van de AERIUS Calculator uitgevoerd te worden wanneer sprake is van het niet-hobbymatig houden van dieren. Wanneer dit slechts enkele dieren betreft en hobbymatig gebeurt is een AERIUS-berekening niet nodig. Er dienen enkele algemene maatregelen worden getroffen ten aanzien van de Algemene zorgplicht, boerenwaluw, foeragerende vleermuizen en algemene broedvogels. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient met aanvullend onderzoek te worden vastgesteld of de te slopen bebouwing een relevante functie heeft voor de huismus. Indien er sprake is van overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming kan bevoegd gezag onder voorwaarden een ontheffing verlenen. De voorwaarden betreffen: er is geen andere bevredigende oplossing, er is sprake van een wettelijk belang (huismus: er zijn belangen vanuit volksgezondheid - klimaatsverandering- aan te voeren) en er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (een robuust en ruim maatregelenpakket van tijdelijke en permanente voorzieningen wordt hiertoe voorgesteld en uitgevoerd). Gezien het voorgaande onderzoek is er geen reden om aan te nemen dat eventueel benodigde ontheffingen, mits de juiste maatregelen worden getroffen, er sprake is van een gedegen alternatievenafweging en een wettelijk belang kan worden aangevoerd, niet verkregen zouden kunnen worden.

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van foeragerende vleermuizen, rugstreeppadden (wanneer graaf- en bouwwerkzaamheden beoogd zijn) en algemene broedvogels (in het kader van Algemene Zorgplicht). Voor deze soorten dienen maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen.

Conclusie

Uit jurisprudentie blijkt dat de mogelijke aanwezigheid van nestlocaties van de huismus de bestemmingsplanwijziging niet in de weg staat. Het omvormen van de opstallen aan de Geerweg 5 te Zoeterwoude is uitvoerbaar zoals bepaald in de Wro (art. 3.1.6 Bro).

Vervolgstappen

- Voor de beoogde ontwikkeling dient aanvullend onderzoek naar huismus uitgevoerd te worden. Een aanvullend onderzoek naar huismus wordt uitgevoerd middels twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april t/m 15 mei of middels vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart t/m 20 juni (met een tussenperiode van 10 dagen tussen de veldbezoeken), conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Een technische inspectie wordt uitgevoerd middels het lichten van dakpannen en inventariseren van nestlocaties buiten het broedseizoen, tussen 15 september en 1 maart. Bij een technische inspectie bestaat er de kans dat oude nesten ook meegenomen worden.
- Voor de beoogde ontwikkelingen dienen zowel de melkstal als de jongveestal ten alle tijden toegankelijk gehouden te worden om negatieve effecten op de boerenwaluw uit te kunnen sluiten. De initiatiefnemers hebben toegezegd dit te doen door middel van de plaatsing van een kozijn zonder ramen in de nok van deze stallen (pers. comm. M. van Leeuwen).
- Voor de beoogde ontwikkeling dient rekenkundig inzichtelijk te worden gemaakt of er sprake is van een verhoging van stikstofdepositie binnen stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden wanneer er sprake is van het niet-hobbymatig houden van dieren. Dit kan middels de AERIUS calculator.

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).
- Mogelijke overwinteringslocaties van reptielen/amfibieën (vorstvrije structuren als stenenstapels, houtwallen, dichte struwelen etc.) dienen verwijderd of ongeschikt gemaakt te worden buiten de overwinteringsperiode oktober – april.
- Voor rugstreeppad dient het terrein gedurende de ontwikkeling ongeschikt gehouden te worden (bijv. aanbrengen puinbed, voorkomen ontstaan puinhopen, egaliseren terrein e.d.) en/of ontoegankelijk gemaakt te worden voor de soort gedurende graaf- en bouwwerkzaamheden. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie ten allen tijden kunnen vervullen. Bij inpandige ontwikkelingen is dit niet nodig.
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (medio maart t/m medio juli). Als de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden.
- Om de spreekw alternatieve, geschiktere nestlocaties te bieden is het mogelijk om 2 á 3 optimaal geschikte nestkasten voor de soort op te hangen. De locatie van deze nestkasten zal op een boom binnen de planlocatie zijn op ten minste 3 meter hoogte en over een vrije aanvliegroute beschikken. Bij voorkeur wordt deze niet op het westen opgehangen, i.v.m. regeninslag. Geschikte locaties hiervoor zijn de 2 hoge bomen langs de Geerweg ter hoogte van de kuilvoerplaat, de bosschage naast de ontvangstruimte en mogelijk de bomen in de privétuin.
- Om de 2 nestlocaties van de boerenwaluw te compenseren kunnen er minstens 2 kunstnesten op een geschikte locatie in de nok van de ontvangstruimte en/of op de onaangetaste delen van de melkstal of jongveestal worden opgehangen. Hierdoor, door het ten alle tijden toegankelijk houden van de stallen én het opnieuw houden van boerderijdieren is er geen sprake van negatieve effecten op de lokale broedpopulatie van de boerenwaluw.
- Ter hoogte van de westelijke inrit nabij de boomgaard groeit de reuzenbalsemien. Dit is een invasieve exotische plant. De plant komt voor op voedselrijke bodems en verspreidt zich door het zaad dat bij aanraking van de vrucht tot 10 meter ver weg kan springen. Door zijn snelle groei- en verspreidingswijze verdringt hij inheemse soorten. Het advies is om deze planten voor de bloei uit te trekken of af te maaien om te voorkomen dat het zaad verspreid wordt.

Literatuur

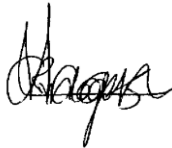
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Rugstreeppad *Epidalea calamita*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Diepenbeek, A., 1999. Veldgids Diersporen. KNNV Uitgeverij 5e druk 2015, Zeist.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.nationaalgeoregister.nl
www.natura2000.eea.europa.eu
www.ndff.nl
www.pzh.maps.arcgis.com
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.wilde-planten.nl
www.zoogdiervereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,
ing. D.F. Knoops
Auteur

Blom Ecologie B.V.,
ir. ing. K.J. Rebergen
Collegiale toets

Bijlage 1 Fotografische impressie
Bijlage 2 Vervolgstappen Wet natuurbescherming
Bijlage 3 Ecologie rugstreepad

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46A - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Geerweg 5 te Zoeterwoude en bestaat uit meerdere opstallen. Bovenstaande afbeelding betreft de melkveestal.

Figuur 2 Binnenzijde van de trekkerschuur op de planlocatie.

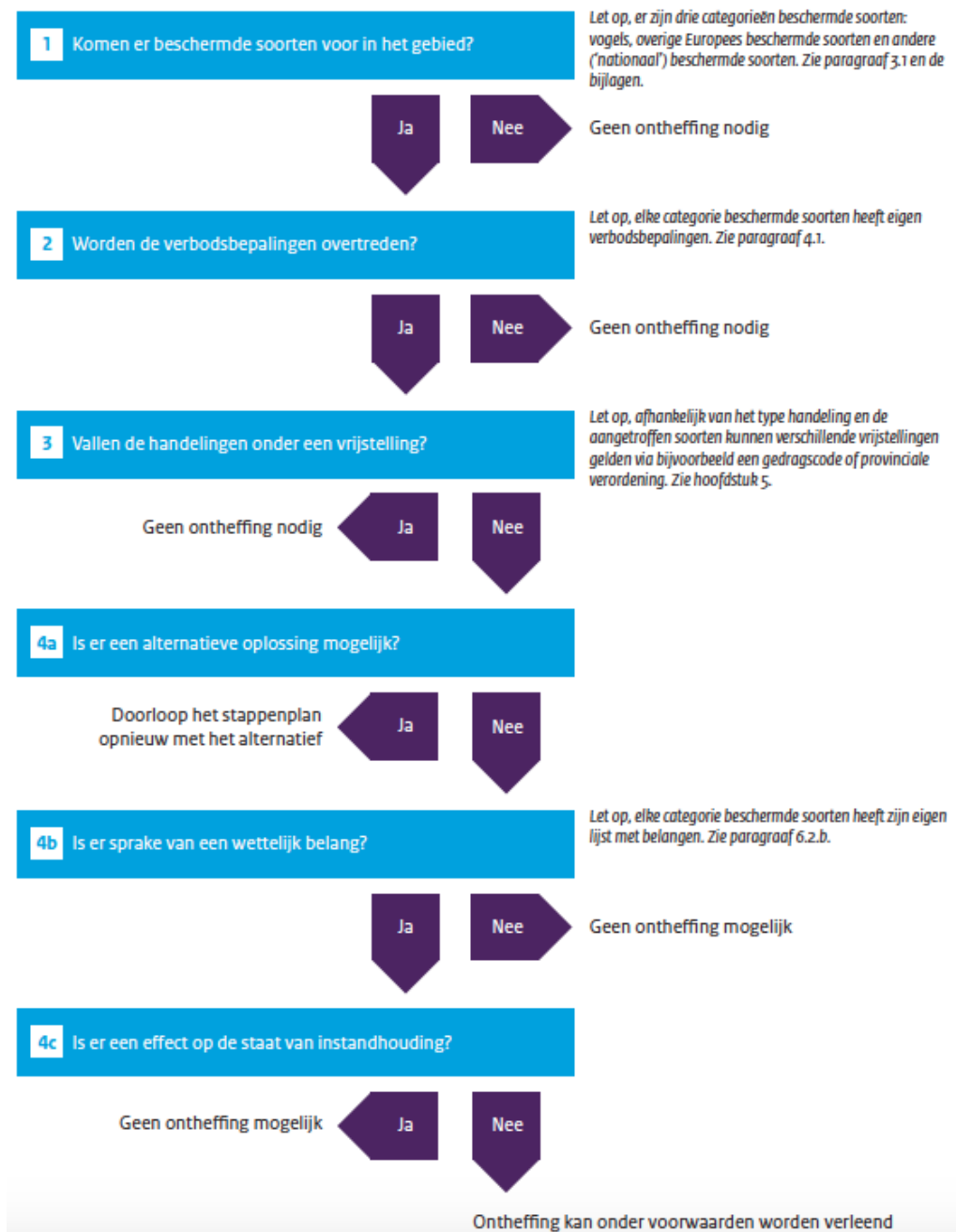
Figuur 3 Binnenzijde van de schapenstal op de planlocatie.

Figuur 4 De Onmiddijke watering welke aan de noordgrens van de planlocatie is gelegen.

Bijlage 2 Vervolgstappen Wet natuurbescherming

Als uit het oriënterend onderzoek is gebleken dat effecten op beschermde soorten naar aanleiding van de beoogde ingreep niet uitgesloten zijn, dient een vervolgonderzoek te worden uitgevoerd. Uit dit vervolgonderzoek blijkt of desbetreffende soort aanwezig is en welke functie de planlocatie al dan niet heeft voor de soort. Met onderstaand stappenplan, overgenomen uit 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken, wordt inzichtelijk gemaakt welke consequenties dit heeft voor het project.

Stap 4b. Is er sprake van een wettelijk belang?

Vogelrichtlijnsoort

In het kader van de *Vogelrichtlijn* zijn een aantal belangen waarvoor een ontheffing kan worden aangevraagd. De beoogde ingreep/ontwikkeling dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven (conform Wet natuurbescherming art. 3.3, lid 4b).

- 4** Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
- a.** er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b.** zij is nodig:
 - 1°.** in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°.** in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°.** ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°.** ter bescherming van flora of fauna;
 - 5°.** voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°.** om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c.** de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Habitatrichtlijnsoort

In het kader van de *Habitatrichtlijn* zijn een aantal belangen waarvoor een ontheffing kan worden aangevraagd. De beoogde ingreep/ontwikkeling dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven (conform Wet natuurbescherming art. 3.8, lid 5b).

- 5** Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
- a.** er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b.** zij is nodig:
 - 1°.** in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°.** ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°.** in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°.** voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°.** om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - c.** er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soort

Ten aanzien van *Andere soorten* zijn een aantal belangen waarvoor een ontheffing kan worden aangevraagd. De beoogde ingreep/ontwikkeling dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven (conform Wet natuurbescherming art. 3.10, lid 2).

- 2** Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
- a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.

Bijlage 3 Ecologie rugstreeppad

Herkenning

De rugstreeppad (*Epidalea calamita*) is een middelgrote pad met een lengte van ongeveer 4,5 - 7 cm. De pad heeft vrij korte poten en heeft op de rug een karakteristieke lichtgele lengtestreep. Verder is de rug grijsbruin met groenige vlekken en heeft de buik een lichtgrijze kleur met grijszwarte vlekken. De ogen zijn geelgroen en hebben een horizontale pupil. Mannetjes zijn in de paartijd te onderscheiden van vrouwtjes door een paars/blauwe verkleuring van de keel. Gedurende het voortplantingsseizoen is tijdens de kooractiviteiten een typische en harde roep te horen die over een afstand van 1 - 3 km is waar te nemen (Creemers & Van Delft, 2009).

De larven van rugstreeppad zijn maximaal 2,5 cm lang en zwart van kleur. Oudere larven hebben een lichte keelvlak en soms een streep over de rug (Diepenbeek & Creemers, 2006).

Gedrag

De rugstreeppad is een typische pionierssoort die opportunistisch profiteert van tijdelijke gunstige omstandigheden. Veranderingen in weersomstandigheden als vocht en temperatuur vormen in sterke mate een trigger voor migratie, voortplanting en dergelijke. Onderstaande periodes zijn dan ook indicatief. Bij het koloniseren van nieuwe gebieden kunnen jonge rugstreeppadden afstanden tot wel 5 km afleggen (BIJ12 kennisdocument Rugstreeppad, 2017). De overwintering vindt plaats van oktober/november tot en met maart. De eerste dieren kunnen vanaf begin maart de overwinteringslocatie verlaten om vervolgens al dan niet direct door te trekken naar de voortplantingslocaties. De voortplanting vindt plaats in de periode april - september met een hoogtepunt rond half april - mei. Het vaststellen van afwezigheid van rugstreeppadden kan middels drie gerichte (avond)veldbezoeken in de periode 15 april - juli (BIJ12 kennisdocument Rugstreeppad, 2017).

Habitat en verblijfplaatsen

De geprefereerde habitat van de rugstreeppad bestaat uit een dynamische omgeving met vergaafbaar zand of fijne grond. De verblijfplaatsen van de soort kunnen worden onderverdeeld in voortplantings-, zomer- en overwinteringshabitat. De voortplantingshabitat is aquatisch en na de voortplanting zijn rugstreeppadden hoofdzakelijk op het land te vinden. Het functionele leefgebied bestaat ook uit het gebied tussen deze habitats (migratieroutes).

De eitjes worden afgezet in veelal tijdelijke, ondiepe en wateren zonder vegetatie, waar weinig tot geen sprake is van concurrentie of predatie. Voorbeelden hiervan zijn greppels, rijsporen, regenplassen en geschoonde sloten. De zomer- en winterlocaties bevinden zich op het land in hoogwatervrije terreinen. Voor de overwintering gebruikt de rugstreeppad bestaande (muizen)holletjes, graaft deze zich in de bodem of kruipt de rugstreeppad onder materialen als: stenen, boomstammen, banden en houtstapels. Voorwaarde voor de winterhabitat is dat deze locatie vorstvrij dient te zijn.

Populatieomvang

Rugstreeppadden verspreiden zich in diverse richtingen waardoor de minimale populatieomvang en bijbehorend oppervlakte voor de gunstige staat van instandhouding locaties specifiek is. Als vuistregel wordt gehanteerd dat een gezonde populatie uit minimaal 100 - 200 dieren bestaat en dat deze in verbinding staat met andere populaties (BIJ12 Kennisdocument Rugstreeppad, 2017).